

the need to protect Global Navigation Satellite Systems "against misuse, interference, disruption or hostile acts". To this end, they decide to establish an appropriate "consultation channel" to address security issues.

Undoubtedly, the use of satellites, whether by American GPS or European Galileo, has given Ukraine access to important data and sensitive information.

In the aftermath of the Russian invasion, Ukraine has used satellites to build a highly operational defense system in order to stay connected and has been able to access large amounts of satellite imagery that allowed it to observe the concentration of Russian forces during the first days of the invasion, as well as the movement of troops or ships in the Black Sea.

This indicates that the adoption of this Agreement has led to cooperative activities in a number of areas related to science and technology, industrial manufacturing, and the development of services and markets. The signature of this agreement has served to pave the way for Ukraine to participate in the Galileo programme and for the European Union to extend the European Geostationary Navigation System (EGNOS).

To conclude this presentation, let us recall that Ukraine, within the space community, is one of the few countries in the world with significant technological know-how in the development of space programmes and global navigation satellite systems (GNSS), given that Ukrainian industry is among the world's leaders in the design and production of launchers and GNSS components.

УДК 347:438 (043.2)

Куник А.М., магістр права,
м. Вроцлав, Республіка Польща
Миронець О.М., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ТИМЧАСОВОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНЦІВ У ПОЛЬЩІ

Від початку повномасштабної російсько-української війни Польща стала важливим хабом для надання Україні міжнародної підтримки, включаючи гуманітарну, матеріальну та військову допомогу. Польща прийняла на власній території більше 2 мільйонів українських біженців [1].

Станом на початок 2024 року правову основу перебування громадян України, які користуються тимчасовим захистом на території Польщі, формують 7 польських нормативно-правових актів. Певні спрощення, пільги чи соціальні виплати для українців зі статусом UKR передбачені

законами Польщі: «Про допомогу громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом на території цієї країни» від 12 березня 2022 року: так звана, Спецустава, «Про систему освіти» від 7 вересня 1991 року, «Про освіту» від 14 грудня 2016 року, «Про іноземців» від 12 грудня 2013 року, «Про облік населення» від 24 вересня 2010 року, «Про надання іноземцям захисту на території РП» від 13 червня 2003 року, «Про внесення змін до назв вищих навчальних закладів державної служби, підпорядкованих міністру внутрішніх справ, внесення змін до законів «Про Поліцію», «Про Прикордонну варту», «Про державну пожежну охорону» та деяких інших законів від 14 квітня 2023 року [2].

Усі українці, які прибули до Польщі після 24 лютого 2022 року, мають право на отримання тимчасового захисту, який дає право на проживання в країні на період до 18 місяців (з 24 лютого 2022 року, а не з дати в'їзду), доступ до ринку праці та житла, медичну допомогу та доступ до освіти для дітей [3].

Тимчасовий захист у Польщі для українських біженців у загальному діє до 4 березня 2024 року, при цьому рішення щодо його продовження до 2025 року влада країни ще не ухвалила. Тому досі для українців діють ті самі умови перебування та пільги, що й у 2023 році [4].

А саме, українці мають право на: безкоштовне житло впродовж 120 днів за програмою “40+”; безкоштовне житло для вразливих категорій: багатодітні сім'ї, люди з інвалідністю, пенсіонери, вагітні та матері з немовлятами; офіційне працевлаштування (за умови оформлення PESEL UKR впродовж 30 днів з моменту прибуття в Польщу); безкоштовну медицину та освіту; отримання щомісячної виплати на кожну неповнолітню дитину [5].

За інформацією від польського прикордонного відомства номер PESEL з позначкою UKR є офіційним підтвердженням права на легальне перебування на території Польщі. Прикордонна служба Польщі не керує статусом UKR, тобто не надає і не анулює його, за присвоєння статусу UKR відповідає Міністерство цифризації Польщі, а статус UKR є частиною бази даних PESEL, яка функціонує в рамках Системи державних реєстрів Польщі [2].

Виїзд на термін більше 30 днів призводить до втрати статусу UKR і його автоматичної зміни на статус NUE. Відсутність статусу UKR пов'язана, серед іншого, із втратою права на медичне обслуговування, пільги чи соціальну допомогу та інших прав, що впливають із спеціального закону про допомогу громадянам України.

На українських біженців, які знаходяться у Польщі, у 2024 році чекають зміни щодо термінів тимчасового захисту, пільг та виплат на дітей. Українські біженці у Польщі мають право на отримання виплат на кожну неповнолітню дитину у розмірі 500 злотих (4864 грн.) щомісяця (з

1 січня 2024 року – 800 зл). Передбачається, що ця соціальна допомога зросте до 800 злотих (7782 грн.). Тим українцям, які вже отримують ці виплати, подавати додаткову заяву не потрібно. Громадяни України, які вперше оформлюватимуть соціальну допомогу «800+», мають відповідати вимогам: легально перебувати у Польщі та виховувати неповнолітню дитину [4].

Наразі остаточного рішення щодо скасування пільг та виплат для біженців з України у Польщі не ухвалено. Крім цього, етап, коли українці масово тікають від війни вже пройдено, а тому у Польщі сподіваються, що необхідності у наданні фінансової допомоги для біженців не буде [5].

Уряд працює над поправкою до спецзакону України, яка передбачає продовження терміну перебування українських біженців до 4 березня 2025 року. Вона буде подана до Сейму найближчими тижнями [6].

Якщо громадяни України планують залишитися в Польщі надовго, то можуть податися на статус біженця. Проте у цього статусу є багато недоліків. При поданні заявки на його отримання необхідно буде здати свій закордонний паспорт, і протягом 6 місяців після подачі заявки заявники не матиме права працювати. Крім того, на час розгляду заявки заявники не матимуть право повертатися в Україну або перетинати кордон інших держав. Тимчасовий захист не є тотожний статусу біженця, втім, особи, які отримали тимчасовий захист в ЄС, можуть надалі в будь-який час звернутися за отриманням статусу біженця [3].

У складні часи, коли російська агресія проти України підірвала всю систему європейської та світової безпеки, відносини між Україною і Польщею набувають особливого значення, а щира допомога польського народу українцям відкривають нову сторінку у спільній історії двох країн [1].

Література

1. Україна і Польща відкривають нову сторінку у спільній історії – дипломати. *Укрінформ*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3477945-ukraina-i-polsa-vidkrivaut-novu-storinku-u-spilnij-istorii-diplomati.html> (дата доступу: 31.01.2024).

2. Кобрин І. Важливі аспекти статусу UKR в Польщі у 2024 році: перетин кордону, особливості використання, втрати та відновлення. *UAPL.INFO*. URL: <https://uapl.info/vazhlyvi-aspekty-statusu-ukr-v-polshchi-u-2024-rotsi-peretyn-kordonu-osoblyvosti-vykorystannia-vtraty-ta-vidnovlennia/> (дата доступу: 31.01.2024).

3. Для українців, які переїхали до Польщі: 100 відповідей на найпоширеніші запитання. URL: <https://spilnoinpl.org/article/poradnyk-dlia-ukraintsiv-iaki-znaishly-prykhystok-u-polshchi> (дата доступу: 31.01.2024).

4. Ульяновок В. Що чекає на українських біженців у Польщі у 2024 році: головні зміни. *Главком*. URL: <https://glavcom.ua/world/observe/shcho-chekaje-na->

ukrajinskikh-bizhentsiv-u-polshchi-u-2024-rotsi-holovni-zmini-977847.html (дата доступу: 31.01.2024).

5. Зміни для українських біженців у Польщі з 2024 року: що відомо? URL: <https://visitukraine.today/uk/blog/3152/zmini-dlya-ukrainskikh-bizenciv-u-polshhi-z-2024-roku-shho-vidomo> (дата доступу: 31.01.2024).

6. Перебування українців буде пролонговано, проблему із працевлаштуванням відтерміновано. *Dziennik Gazetaprawna*. URL: <https://praca.gazetaprawna.pl/artykuly/9405680.pobyt-ukraincow-bedzie-przedluzony-problem-z-zatrudnianiem-odroczone.html> (дата доступу: 31.01.2024).

УДК 340(043.2)

Lali Gabisonia, Head of the Department of Fundamentals and Methods of Law, Faculty of Law and Diplomacy, Professor at Sokhumi State University, Georgia

THE GOALS OF LAW IN RADBRUCH'S PHILOSOPHY: STABILITY, EXPEDIENCY, JUSTICE

Gustav Radbruch was a German criminal lawyer, then Minister of Justice of the Weimar Republic and professor of law. After Hitler came to power, he was dismissed from the university for political reasons, forbidden to hold lectures and publish publications in his native language. After the defeat of the Nazis, Radbruch returned to law. After his death, his manuscripts were published, making up 20 of the most valuable volumes. Among them the book "Philosophy of Law" (Gustav Radbruch "Rechtsphilosophie"), where he was forced to say: the belief in the principle that "the law is the law" made German lawyers vulnerable to the arbitrary content of the criminal laws of the Third Reich.

"If a law deliberately violates the will of justice, then such law is void, the people are not bound to obey them, and lawyers must find the courage not to recognize their legal nature." According to Radbruch, examples of such laws are cases in which certain nations or races are legally recognized as "inferior" (Untermenschen), when the same punishment (death) is applied to many crimes of varying severity, and in different forms of criminality when the "enemy" Radio broadcasts and the slightest remark towards the Führer are considered treason. On the example of the anti-human, racist laws of the Third Reich, he gave us the so-called The concept of "immoral laws" and asserts that such a law is not binding on judges, the judge is freed from the obligation to comply with the law, which is inconsistent, more precisely, outrageously contrary and incompatible with justice, therefore it completely rejects justice, such laws do not have a legal nature, says Radbruch. Since they do not recognize the main essence of justice - equality.